

End FGM European
Network

KANNANOTTO

Joulukuu 2016

Kuinka puhua tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisesta (FGM)?

Tämä raportti on tuotettu Euroopan komission perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelman, the Wallace Global Fund -rahaston sekä Human Dignity Foundation -säätiön taloudellisella tuella. End FGM European Network -asiantuntijaverkosto on yksin vastuussa tämän julkaisun sisällöstä eikä sen voida millään lailla katsoa heijastavan rahoittajiemme näkemyksiä.

Tätä kannanottoa ei olisi saatu aikaan ilman edunvalvonta-assistenttimme Leslie van Liempdin tukea sen järjestelyssä ja luonnostelussa.

Kiitos viestintäassistenttillemme Panagiota Toumazoulle ja edunvalvonta- ja viestintävustajallemme Natalie Kontoulukselle heidän arvokkaasta avustaan tämän kannanoton luonnostelussa ja viimeistelyssä.

Lyhenneluettelo

CSO	Civil Society Organisation, kansalaisyhteiskunnan järjestö
FGC	Female genital cutting, tyttöjen ja naisten sukuelinten leikkaaminen
FGM	tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen
FGM/C	tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen/leikkaaminen
NGO	Non-governmental Organisation, kansalaisjärjestö
UNFPA	The United Nations Population Fund, YK:n väestörahassto
UNICEF	The United Nations Children's Fund, YK:n lastenjärjestö
UN Women	The United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women, YK:n tasa-arvojärjestö
WHO	World Health Organisation, Maailman terveysjärjestö

Sisällysluettelo

Introduction.....	2
I. Understanding the terminology around FGM.....	3
I.1 Definition and typology.....	3
I.2 The variety of terms referring to FGM.....	4
I.3 The Network and the use of the term FGM.....	5
II. Empowerment, accuracy and non-stigmatisation.....	8
II.1 Empowering terminology.....	8
II.2 Accurate narratives on FGM.....	9
II.3 Non-stigmatising language.....	11
Summary.....	13

Johdanto

Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen (FGM) on tunnustettu kansainvälisesti törkeäksi ihmisoikeusloukkaukseksi, yhdeksi väkivallan muodoksi naisia ja tyttöjä kohtaan sekä sukupuolten välisen epätasa-arvon ilmaisumuodoksi. Se loukkaa muun muassa ihmisen oikeutta fyysiseen ja henkiseen koskemattomuuteen, vapauten väkivallasta, oikeutta korkeimpaan saavutettavissa olevaan terveysnormiin, vapauten syrjinnästä sukupuolen perusteella, vapauten kidutuksesta sekä silloin kun FGM aiheuttaa kuoleman, oikeutta elämään. Se merkitsee myös kidutusta tai huonoa kohtelua¹ ja on eräs vainon muoto.

Kuitenkin FGM aiheena herättää keskusteluja, vastakkainasettelua, tunteita ja reaktioita. Koska se kattaa niin monia alueita, ihmisoikeuksista, naisten oikeuksista, ruumiiseen kohdistetusta ja sukupuoleen perustuvasta väkivallasta terveyteen, perinteeseen ja kulttuuriin, se on erityisen herkkä aihepiiri käsiteltäväksi, varsinkin ihmisille ja järjestöille, jotka työskentelevät tämän käytännön lopettamiseksi kuten naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen uhrin, sitä vastaan kampanjoivat toimijat, kansalaisjärjestöt, kansalliset viranomaiset ja kansainväliset organisaatiot.

Kieli on olennainen ja voimakas työkalu tämän vahingollisen käytännön lopettamiseksi. Sanasto voi vaikuttaa symboliselta ihmisoikeusloukkausten kontekstissa, mutta terminologia, narratiivit ja keskustelu ovat ratkaisevia työkaluja sellaisten viestien välittämisessä, jotka osaltaan vaikuttavat tietoisuuden herättämiseen naisten, tyttöjen ja yhteisöjen voimaannuttamisesta sekä heidän kykynsä puhua silpomisen vahingollista käytäntöä vastaan. Nämä kaikki ovat olennaisen tärkeitä elementtejä kohti tämän käytännön lopettamista. Sanat ja niiden konnotaatiot ovat voimakkaita ja niillä on vaikutusta siihen, kuinka aihetta ymmärretään ja käsitellään. Sopimaton tai alentava sanaston käyttö voimaannuttavan ja huolellisen terminologian käytön sijasta voi aiheuttaa väärintymmärrystä ja vääriä käsityksiä ja olla jopa vahingollista sekä globaalille liikkeelle tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomista vastaan että suojelun ja huolenpidon tarpeessa oleville naisille ja tytöille.

Tällä kannanotolla End FGM European Network tuo esiin oman lähestymistapansa kieleen globaalissa liikkeessä tyttöjen ja naisten silpomisen lopettamiseksi. Se on tarkoitettu kaikille, jotka hakevat tietoa tyttöjen ja naisten silpomisesta ja tästä aihepiiristä käytetystä sanastosta. Se on erityisen kiinnostavaa medialle ja muille ammattilaisille, jotka raportoivat aiheesta tai ovat yhteydessä silpomisen uhreihin (tai "selviytyjiin", FGM survivors) ja yhteisöihin, joissa silpomista harjoitetaan. Jotta tämä käytäntö ymmärrettäisiin oikein, kannanotossa esitellään ensin tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen virallinen määritelmä ja siihen liittyvät nimitykset eri konteksteissa. Esittelemme sitten käytäntöön liittyviä narratiiveja ja diskursseja sekä annamme suosituksia leimautumisen välttämiseksi ja voimaantumisen edistämiseksi.

¹ [Report of the Special Rapporteur on Torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, 2008 \(Consulted 11 October 2016\)](#)

I. Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomiseen liittyvän terminologian ymmärtäminen

I.1 Määritelmä ja luokitus

Maailman terveysjärjestön (WHO) määritelmän mukaan tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen (FGM) käsittää kaikki menetelmät, joihin liittyy tytön tai naisen ulkoisten sukuelinten poistaminen osittain tai kokonaan tai muu tytön tai naisen sukuelinten vahingoittaminen muista kuin lääketieteellisistä syistä². Vuonna 1995 WHO laati myös

tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen luokituksen³, joka päivitettiin 2007. Tämän luokituksen tarkoitus on helpottaa käytännön anatomista ymmärtämistä. Useimmat naiset saattavat kuitenkin olla tietämättömiä siitä, minkä tyyppisen silpomisen kohteeksi he ovat joutuneet, erityisesti tyyppien 1, 2 tai 4 kohdalla.

Määritelmää ja luokitusta käytetään virallisesti kansainvälisissä ja kansallisissa yhteyksissä, koska ne ovat peräisin WHO:lta, joka on terveysalan merkittävä toimija, ja koska ne heijastavat kansainvälistä

yksimielisyyttä YK:n järjestelmän puitteissa. End FGM European Network on omaksunut tämän määritelmän ja luokituksen oikeusapu- ja viestintätyökaluissaan liikkeen sisällä silpomista vastaan.

2 WHO, *Female genital mutilation, Fact Sheet*, February 2016 <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs241/en/> (Consulted 28 November 2016)

3 Ibid.

4 -

Tyypilliset *naisen ulkoiset sukupuolielimet* käsittävät venuskukkulan eli pubiksen, klitoriksen hupun, klitoriksen, virtsaputken aukon, pienet ja suuret häpyhuulet, Bartholinin rauhaset sekä emättimen aukon, jonka väliliha erottaa peräaukosta. Koko aluetta kutsutaan nimellä häpy tai vulva. Emätin on naisen *sisäinen* elin eikä se sisälly suoraan WHO:n tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomista koskevaan luokitteluun. Kuitenkin emättimen tai muun sukuelinten osan vahingoittaminen tai vammauttaminen olosuhteista riippuen voidaan luokitella silpomiseksi, kidutukseksi, raiskaukseksi, seksuaaliseksi väkivallaksi tai muuksi törkeän väkivallan muodoksi.

Määritelmän osa "*muista kuin lääketieteellisistä syistä*" sisältää menettelytapoja, jotka suoritetaan hyvin erilaisista ja monitahoisista sosiaalisista, psykoseksuaalisista, kulttuurisista, perinteisistä, uskonnollisista ja muista syistä, jotka kietoutuvat usein yhteen ja liittyvät epätasa-arvoisiin sosiaalisiin ja sukupuolirooleihin. Se edellyttää, ettei sellaisille suoritettaville menettelytavoille ole olemassa mitään lääketieteellistä perustetta, tarvetta ja/tai etua ja että ne ovat niin fyysisesti kuin psykologisesti haitallisia. Nämä muut kuin lääketieteelliset syyt sisältävät *muiden muassa* kulttuuristen ja/tai perinteiden vaatimusten kunnioittamisen naisen seksuaalisuuden, käytöksen, sukupuoli- ja sosiaalisen roolin kontrolloimiseksi siinä uskossa, että uskonto tätä vaatii, initiaatioprosessina aikuisuuteen, naiseuteen ja yhteisöön, naisen saattamiseksi naimakelpoisemmaksi tai siinä uskossa, että silpominen tekee sukuelimistä puhtaammat, "naismaisemmat" ja esteettisesti miellyttävämmät. Vanhemmat päättävät tavallisesti jatkaa käytäntöä siinä uskossa, että sukuelinten silpominen tekee heidän tyttärelleen/tyttärilleen mahdolliseksi olla kunnioitettu nainen ja yhteisön täysivaltainen jäsen. Silpomisen voivat suorittaa joko perinteiset puoskarit, terveydenhoidon harjoittajat tai kuka tahansa muu henkilö, jolla ei välttämättä ole lääketieteellistä osaamista.

Terveydenhuoltoalan ammattilaisten suorittama sukuelinten silpominen on vähintään yhtään vahingollinen kuin perinteinenkin, ja muodostaa niin ihmisoikeuksien kuin lääketieteellisen etiikan loukkauksen.

Medikalisaatio voi itse asiassa osoittautua jopa vahingollisemmaksi ottaen huomioon, että menettelyn luonteesta johdosta saatetaan poistaa isompi osa sukuelimistä.

I.2 Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomiseen viittaavat moninaiset termit

Moninaisia geneerisiä termejä käytetään politiikassa ja edunvalvonnassa viittaamaan tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomiseen. Nämä nimitykset noudattavat WHO:n yleistä määritelmää tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisesta korostamatta anatomisia eroavaisuuksia niiden eri silpomistapojen välillä, joiden kohteiksi naiset ja tytöt saattavat joutua. Niitä käyttävät eri toimijat, jotka osallistuvat tämän käytännön lopettamiseen maailman laajuisesti, esimerkiksi YK:n yleiskokous⁵, YK:n järjestöt kuten YK:n tasa-arvojärjestö tai YK:n väestöraho, kansalaisyhteiskunnan järjestöt ja kansalaisjärjestöt, kansalliset viranomaiset tai aktivistit, mukaan lukien silpomisen uhrin sekä yhteisöt, joita asia koskettaa. Niitä käyttävät myös terveydenhuollon toimijat, tutkijat, akateeminen maailma, journalistit, reporterit ja muut ammattilaiset, joilla on kontakteja näihin yhteisöihin. Niiden käyttö riippuu tavallisesti kohdeyleisöstä (aktivistit, uhrin, poliittiset vaikuttajat, turvapaikkaviranomaiset, yhteisöt jne.) tai aiheesta koskevan tiedon ja tietoisuuden laajuudesta.

5 YK:n yleiskokous, A/RES/69/150, *Intensifying global efforts for the elimination of female genital mutilations*, 18 December 2014 http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/69/150 (Consulted 28 November 2016)

Termi naisten sukuelinten silpominen (FGM) on ollut käytössä 1970-luvun lopusta lähtien ja se omaksuttiin kansainvälisissä teksteissä 1990-luvun alussa. Se omaksuttiin alun perin vastapainoksi yleisesti käytetylle termille *tyttöjen ja naisten ympärileikkaus (female circumcision)*, jonka katsottiin olevan liian lähellä *poikien ja miesten ympärileikkausta (male circumcision)*. Verkostona käytämme termiä tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen tapana kuvailla ihmisoikeusloukkausta itsessään, toisin sanoen vertailematta sitä poikien ja miesten ympärileikkaukseen ja hyväksymättä viimeksi mainittua vaikenemalla siitä.

1990-luvun lopulla jotkut järjestöt omaksuivat termin *tyttöjen ja naisten sukuelinten leikkaaminen (female genital cutting, FGC)*, minkä ilmoitettu tarkoitus oli käyttää kulttuurisesti sensitiivisempää terminologiaa tämän käytännön kuvailemiseksi. Ne olivat tosiaan sitä mieltä, että sana *silpominen* oli liian tuomitseva niitä yhteisöjä kohtaan, joita asia koskee, ja vihjasi perheillä olevan pahansuopia tarkoituksia, mikä saattaisi vahingoittaa silpomisen vastaista liikettä⁶. Jotkut järjestöt kuten UNFPA ja UNICEF käyttävät myös yhdistelmää *tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen/leikkaaminen (FGM/C)*, mikä pyrkii tunnustamaan termien kontekstuaalisen käytön politiikassa ja yhteisöjen kanssa työskentelyssä.

Tyttöjen ja naisten silpomiskäytäntöä kuvaillaan myös maille, alueille ja yhteisöille ominaisilla kansankielisillä ilmauksilla. Ranskankielisissä maissa termiä *tyttöjen ja naisten seksuaalinen silpominen*⁷ (*female sexual mutilation*) käytetään korostamaan silpomiseen liittyvää seksuaalista kontrollia sekä sen vaikutusta naisen ja pariskunnan seksuaalisuudelle. Lukuun ottamatta sanan ”seksuaalinen” symbolista vaikutusta kollektiivisessa mielikuvituksessa molemmat termit ”seksuaalinen” ja ”genitaalinen” ovat synonyymeja tässä kontekstissa. Varsinkin ranskankielisissä maissa termiä *excision (poisleikkaaminen)*, joka viittaa tyyppiin 2 WHO:n terminologiassa, käytetään myös kaikki tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen muodot kattavana geneerisenä terminä. Monissa

L'origine del mondo (The origin of the world)

© Stefano Scagliarini – 21 June 2015

maissa termit *ympärileikkaus tai tyttöjen ja naisten ympärileikkaus tai leikkaus (circumcision, female circumcision, cut tai cutting)* ovat myös hyvin yleisiä ja käytössä geneerisinä termeinä. Ne herättävät vähemmän keskustelua kuin termi tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen. Silpomista luonnehditaan myös monella kielellä, yhteisölle tai maalle ominaisella termillä kuten *initiaatio, bondo, sunna tai khutna*⁸.

I.3 Verkosto ja termin tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen (FGM) käyttö

Eurooppalaisena verkostona olemme päättäneet omaksua termin tyttöjen ja *naisten sukuelinten silpominen (female genital mutilation)* omassa vaikuttamis- ja viestintätoiminnassamme, koska sitä käytetään eurooppalaisissa politiikoissa^{9/10} ja lainsäädännössä¹¹. Se on meille myös tapa välittää kansainvälistä yhteisymmärrystä tätä käytäntöä vastaan ja olla osa globaalia liikettä sen lopettamiseksi. Verkosto luo mahdollistavan

6 UNFPA, *Female genital mutilation (FGM) Frequently Asked Questions*, December 2015 http://www.unfpa.org/resources/female-genital-mutilation-fgm-frequently-asked-questions#UNFPA_terminology (Consulted 28 November 2016)

7 Ibid.

8 Mutilations sexuelles féminines

9 United Kingdom Home Office, *Multi-agency statutory guidance on female genital mutilation*, April 2016, p. 71 https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/512906/Multi_Agency_Statutory_Guidance_on_FGM_-_FINAL_.pdf (Consulted 2 December 2016)

10 Euroopan komission ilmoitus tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen lopettamisesta, 25.11. 2013. http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/gender_based_violence/131125_fgm_communication_en.pdf

11 Euroopan parlamentin päätöslauselma 6.2.2014 komission ilmoitukseen ”Kohti tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen lopettamista (”Towards the Elimination of Female Genital Mutilation”) <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P7->

TA-2014-0105

- 12 Euroopan neuvoston sopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, 12 April 2011, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168046031c>

ympäristön koordinoitulle toiminnalle oikeudenhaltijoiden, uhrien, yhteisöjen, jäsenjärjestöjen sekä politiikan vaikuttajien ja päätöksentekijöiden välillä kansallisella ja eurooppalaisella tasolla. Se pyrkii naisten ja tyttöjen voimaannuttamiseen sekä ihmisoikeuksien ja sukupuolten välisen tasa-arvon tunnustamiseen ja täyttämiseen sekä Euroopan unionissa että maailman laajuisesti. Verkoston terminologian käyttö heijastaa myös tätä koordinoitua sen jäsenjärjestöjen kanssa, jotka työskentelevät yhdessä uhrien kanssa.

Ilmaisun osa "genitaalinen" pyrkii korostamaan sekä menettelyn anatomista kohtaa että genitaalialueen vahingoittamiseen liittyviä fyysisiä, psykologisia, synnytyslääketieteellisiä ja seksuaalisia¹² seurauksia. Ilmaisun kaikkein kiistellyin nimike on termi "silpominen" (mutilation). "Silpominen" viittaa tekoon, jossa aiheutetaan tai saadaan väkivaltainen tai ulkonäköä turmeleva haavoittuminen tai vamma, joka aiheuttaa pysyvää vahinkoa. Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen yhteydessä se ei edellytä välttämättä pahansuopaa tarkoitusta, vaan viittaa naisen tai tytön kokemaan sekä fyysiseen että psyykkiseen vammaan sekä sen lyhyen ja pitkän aikavälin seurauksiin yksityisissä ihmisissä ja yhteisöissä.

Koska he ovat asiasta kärsivien yhteisöjen ulkopuolisia, jotkut päättäjät, journalistit, terveydenhuollon toimijat ja muut ammattilaiset saattavat kokea epämiellyttäväksi käyttää sanaa "silpominen" kirjoittaessaan raporttia tai artikkelia. He saattavat pelätä termin vaikuttavan tuomitsevalta, leimaavalta tai jopa rasistiselta. Jotkut asiasta kärsivät henkilöt ja yhteisöt eivät ehkä pidä ilmaisusta ja pitävät sitä leimaavana tai loukkaavana. Termi välittää voimakkaan kielikuvan kollektiiviseen mielikuvitukseen sen negatiivisen konnotaation johdosta. Sen pitäisi ymmärtää korostavan ja toteavan, että käytäntö merkitsee yhdenlaista lapsen hyväksikäyttöä, on naiseen ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa, sukupuolten välistä epätasa-arvoa sekä ihmisoikeusloukkaus.

Tässä kontekstissa termi tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen on sekä tietoisuutta herättävä että vaikuttamisen väline samoin kuin työkalu voimaantumiseen ja oman edun valvontaan uhreille ja kohteena oleville yhteisöille, jotta he voisivat tiedostaa kärsimänsä väkivallan laajuuden ja työskennellä sen lopettamiseksi. Termit *leikkaaminen (cutting)* tai *ympärileikkaaminen (circumcision)* eivät ilmaise yhtä voimakkaasti yksityisten ihmisten ja yhteisöjen kärsimää vahinkoa. Sellaisena monet uhrit ja asian kohteena olevat yhteisöt¹³, mukaan lukien miehet¹⁴, omaksuvat tämän terminologian. Verkosto uskoo kuitenkin, että kontekstin huomioiminen kielen käytössä on välttämätöntä tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen vastaisessa työssä. Liike silpomista vastaan ei ole yksipuolinen prosessi. Muutos tulee asian kohteena olevilta yhteisöiltä, mutta koko yhteiskunnat hallituksista, virkamieskunnasta ja mediasta yhteisöihin, uhreihin, järjestöihin ja suureen yleisöön ovat mukana ja ne on otettava mukaan käytännön lopettamiseen. Tämän seurauksena terminologia riippuu myös siitä, kuinka eri toimijat toimivat keskenään. Sen pitäisi välittää sekä käytännön tuomitsemisen ja olla samalla inkluusiivista uhreille ja asian kohteena oleville yhteisöille muutoksen pääasiallisina toimijoina.

Kansalaisyhteiskunnan, tukityöryhmien sekä muiden suoraan yhdessä kohdeyhteisöjen kanssa ja niiden parissa tämän käytännön lopettamiseksi työskentelevien muutostoimijoiden ei kuitenkaan pidä käyttää virallista termiä "tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen" (FGM). Nämä järjestöt omaksuvat kaikkein todennäköisimmin yhteisön sisällä käytössä olevan termin välttääkseen perinteisen käytännön lopettamista vastustavien jäsenten vieraannuttamisen. Nämä jäsenet voivat myös olla sitä mieltä, että termi tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen ei ota huomioon kulttuuritekijöitä ja on tuomitseva. Vastaavasti journalistin, tutkijan, gynekologin, turvapaikka- viranomaisen, sosiaalityöntekijän tai kenen tahansa muun ammattihenkilön, joka on suoraan yhteydessä uhriin tai kohdeyhteisöihin, tulisi kysyä, mitä termiä henkilö tai yhteisö mieluiten käyttää, jotta välttäisiin vieraannuttamiselta ja osoitettaisiin herkkyyttä ihmisille, jotka ovat väkivallan uhreja.

13 Saadaksesi lisätietoja tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen vahingollisista seurauksista, perehdy relevantteihin lähteisiin kuten WHO:n http://www.who.int/reproductivehealth/topics/fgm/health_consequences_fgm/en/ or tieteelliset artikkelit (esim. REISEL, D. & CREIGHTON, S.M., Maturitas 80 (2015) 48-51 *Long term health consequences of female genital mutilation*, [http://www.maturitas.org/article/S0378-5122\(14\)00326-0/pdf](http://www.maturitas.org/article/S0378-5122(14)00326-0/pdf).) (Consulted 8 December 2016)

14 Change Plus- projekti edistää käyttäytymisen muuttumista kohti tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisesta luopumista sitä harjoittavissa yhteisöissä ympäri EU:ta. <http://www.change-agent.eu/> (Consulted 8 December 2016)

15 Miehet ottavat kantaa tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomista vastaan <http://menspeakout.eu/> (Consulted 8 December 2016)

Koska tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen tunnustetaan ihmisoikeusloukkaukseksi, on myös konteksteja, joissa virallista termiä pitää korostaa tämän naiseen ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan tuomiseksi kunnolla esiin, tietoisuuden herättämiseksi ja tämän käytännön vaikutuksen tunnustamiseksi naiseen, tyttöihin ja yhteisöihin. Tämä on erityisen totta muun muassa:

~~3~~ Sanomalehdissä ja muissa media-artikkeleissa tai raporteissa¹⁵

~~3~~ Turvapaikanhakuun liittyvissä maatietoraporteissa

~~3~~ Lainsäädännössä ja kansallisissa ja kansainvälisissä oikeuden tuomioissa

~~3~~ Hallitusten antamissa sekä muissa poliittisissa ja virallisissa julkilausumissa ja raporteissa

~~3~~ Poliisiraporteissa, lääkärintodistuksissa, psykologisissa lausunnoissa ja muissa virallisissa raporteissa

~~3~~ Virallisissa ohjeissa turvapaikan hakuun, terveydenhoitoon, sosiaalitoimeen, koulutukseen, lainvalvontaan, oikeuslaitokselle ja muille ammattilaisille

Niet met mej (Not with me)

© Jonas Lampens – February 2014 - Belgium

~~3~~ Tutkimuksessa ja yliopisto-opinnoissa

~~3~~ Kansallisissa ja kansainvälisissä valistuskampanjoissa ja -ohjelmissa

~~3~~ Kansalaisjärjestöjen julkilausumissa ja raporteissa

¹⁶ Erityissuosituksot medially, katso moduuli 13 – Media of the Web-knowledge Platform for Professionals united to end FGM, julkaistu helmikuussa 2017 – ja kohta II. 3 tässä asiakirjassa.

II. Voimaannuttaminen, oikeellisuus ja leimaantumisen välttäminen

II.1 Voimaannuttamisen terminologia

End FGM European Network viittaa silpomisen kohteena olleisiin naisiin ja tyttöihin termillä *survivor* (selviytyjä). Selviytyjä on henkilö, joka on ollut yhden tai useamman väkivallan muodon kohteena ja kärsii sen psyykkisistä ja fyysisistä seurauksista elämässään.

Käytämme tätä termiä korostamaan naisen tai tytön selviytymiskykyä ja kielen voimaannuttavana elementtinä, mutta kieltämättä sitä tosiseikkaa, että nainen tai tyttö saattaa mieluummin käyttää termiä *victim* (uhri).

Teachers / © Jonathan Zenti – December 2016

Monet naiset ja tytöt, jotka ovat olleet silpomisen kohteina, ovat myös omaksuneet tämän termin¹⁶ eräänlaisen uudelleen uhriutumisen välttämiseksi käytettäessä uhri-sanaa. Vaikka jälkimmäinen määritellään neutraalisti ”*ihminen, jota on vahingoitettu, loukattu tai joka on tapettu rikoksen, onnettomuuden tai muiden olosuhteiden seurauksena*”¹⁷, se voi myös symbolisesti viitata jatkuvaan avuttomuuden ja passiivisuuden tunteeseen, minkä monet naiset torjuvat voimaantumisen vastaisena. Termi *survivor/selviytyjä* tunnustaa naisen läpikäymän väkivallan, mutta korostaa myös vahvasti hänen aktiivista roolia tämän väkivallan voittamisessa ja jopa taistelussa silpomista vastaan ja silpomisen ilmiantamisessa. Sellaisena se on positiivinen ja voimaannuttava sana, jota voi käyttää muuallakin kuin edunvalvonnan alalla.

Toisaalta nainen voi myös valita käyttöönsä termin *victim/uhri* voimaannuttavana sanana osoittamaan, että heidän kokemansa väkivalta on tunnustettava eikä sitä saa unohtaa. Mediassa tai edunvalvonta- ja viestintävälineissä esitetyissä henkilökuville ja todistajien kertomuksissa haastatellulta naiselta tai työltä pitäisi siksi aina kysyä, mitä termiä hän haluaa mieluiten käyttää.

Lisäksi termillä *survivor/selviytyjä* ei ole juridista merkitystä, mikä vaikeuttaa sen sisällyttämistä oikeuskieleen, esimerkiksi lainsäädännössä, tuomioistuimien päätöksissä tai poliisiraporteissa. Samaa periaatetta sovelletaan maatietoraportteihin, joissa

¹⁷ FRESKO-ROLFO Béatrice, *Female genital mutilation in Europe*, raportti, Euroopan neuvoston parlamentaarinen yleiskokous 19.9.2016, p. 7 § 16 <http://semantic-pace.net/tools/pdf.aspx?doc=aHR0cDovL2Fzc2VtYmx5LmNvZS5pbmQvbnNveG1sL1hSZWYvWjJlLURXLWV4dHluYXNwP2ZpbGVpZD0yMzAwOCZsYW5nPUVO&xml=aHR0cDovL3NiYWVudGljcGFjZS5uZXQvWHNsdc>

9QZGYvWFJiZi1XRC1BVC1YTUwyUERGLnhzbA==&xsltparams=ZmlsZWlkPTIzMDA4

- 18 In the Directive 2012/29/EU , jossa laadittiin vähimmäisnormit rikoksen uhrien oikeuksille, tuelle ja suojelulle. ”Uhri” määritellään lakiterminä ”luonnollinen henkilö, joka on kärsinyt vahinkoa, mukaan lukien fyysistä, henkistä tai emotionaalista vahinkoa, tai suoraan rikoksesta johtuvaa taloudellista vahinkoa”.

termiä "uhri" pitäisi käyttää tunnustamaan, että menneisyydessä koettu silpominen ja sen vaara ovat vainon muotoja ja muodostavat perusteen turvapaikan myöntämiselle. Siksi kannustamme valtavirtaistamaan termin survivor/selviytyjä käytön sanojen victim/uhri sijasta relevanteissa yhteyksissä kuten:

33 Lehti- ja muissa media-artikkeleissa tai raporteissa

33 Poliitikassa, hallituksen sekä muissa poliittisissa ja virallisissa julkilausumissa ja raporteissa0}

33 Virallisissa ohjeissa turvapaikan hakuun, terveydenhoitoon, sosiaalitoimeen, koulutukseen ja muille ammattilaisille

33 Tutkimuksissa ja yliopisto-opinnoissa

33 Kansallisessa ja kansainvälisessä tiedotuspolitiikassa ja -ohjelmissa

33 Kansalaisjärjestöjen julkilausumissa ja raporteissa

Vastaavasti verkosto käyttää termejä *FGM-affected communities* ja *FGM-practising communities* (tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen kohteena olevat yhteisöt ja silpomista harjoittavat yhteisöt). Molemmat ovat hyväksyttäviä ja heijastavat todellisuutta olematta leimaavia. Termi *tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomista harjoittavat yhteisöt* on neutraali termi luonnehtimaan yhteisöjä, joissa silpomista harjoitetaan ja/tai se on kulttuurinen normi. Ilmaisuihin *FGM-affected communities / silpomisen kohteena olevat yhteisöt* pyrkii tunnustamaan, että FGM on haitallista niin yksilöille kuin yhteisöillekin. Todella kun tytöt ja naiset alistetaan tälle käytännölle, heidän kärsimyksensä voi koskettaa heidän perhettään ja lapsiaan, veljiään, isiään sekä muita mies- ja naispuolisia sukulaisiaan psykologisesti ja emotionaalisesti, jopa fyysisesti esimerkiksi silloin, kun silpominen vaikuttaa haitallisesti pariskunnan seksuaalisuuteen ja vaikeuttaa synnytyksiä. Lisäksi tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisella on koko elämän kestäviä fyysisiä, psykologisia ja emotionaalisia seurauksia naisiin ja tyttöihin, ja siksi tämä ilmaus tunnustaa myös, että FGM saattaa edelleen koskettaa joitain yhteisöjä, vaikka he olisivatkin luopuneet käytännöstä, toisin sanoen eivät *harjoita* enää tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomista. Tämän johdosta termi *FGM-affected communities / tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen kohteena olevat yhteisöt* välittää ymmärtäväisemmän ja vivahteikkaamman kuvan ja ymmärryksen silpomisen vaikutuksesta yhteisöön.

Terminologia on olennaista vahvassa, inklusiivisessa ja voimaannuttavassa narratiivissa, jonka pitäisi olla valtavirtaistettu edunvalvonnassa, mediassa, politiikassa, poliittisessa ja muissa relevanteissa diskursseissa ja raporteissa levittämään tietoisuutta ja vauhdittamaan liikettä tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen lopettamiseksi. Sen havainnollistamiseksi edelleen kuinka tärkeää kieli on työskentelyssä tuon käytännön lopettamiseksi edunvalvonnan, tiedottamisen, tietoisuuden lisäämisen sekä naisten ja yhteisöjen voimaannuttamisen kautta, verkosto haluaa myös tuoda esille muutaman esimerkin sanaston ja narratiivien potentiaalisesti haitallisesta käytöstä. Seuraavat osiot pyrkivät syventämään ymmärrystä siitä, kuin monitahoinen asia FGM on sekä edistämään termien oikeaa käyttöä raporteissa ja keskusteluissa.

II.2 Oikeita narratiiveja tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisesta

Silpomisen vastaisen liikkeen varhaisvuosina eräs käytäntöä vastustavista argumenteista oli se, että se ei ole "turvallista". Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen ei todellakaan ole turvallista. Sillä on haitallisia fyysisiä ja psykologisia seurauksia naisten ja tyttöjen terveydelle ja hyvinvoinnille, joista vain osa aiheutuu silpomisen harjoittajan potentiaalisesta lääketieteellisen tiedon puutteesta, mahdollisista epähygieenisistä olosuhteista ja sterilioimattomien instrumenttien käytöstä. Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomista puolustavien liikkeiden ja yhteisöjen joukossa tämän argumentointi on saanut aikaan vastanarratiivin ja käytännön, joissa painopiste on *hygieniaolosuhteissa*, joissa silpomista harjoitetaan: heidän diskurssissaan silpomisen medikalisointi tekee toimintatavasta "turvallista". Tämä ei ole totta. Leikkaussalissa suoritettu sukuelinten silpominen

voi olla vähintään yhtä haitallista kuin perinteisenä rituaalina suoritettu silpominen. Se voi johtaa kuolemaan¹⁸, ei estä kipua tai muita fyysisiä lyhyen tai pitkän aikavälin seurauksia sekä voi jopa aiheuttaa sisäisiä fyysisiä lisävaurioita sukuelimille^{19/20}. Se aiheuttaa myös psykologisen trauman selviytyjille ("survivors"). Lopuksi terveydenhuollon ammattilaisille on laitonta suorittaa tämä toimenpide, sillä se on selvästi vastoin lääketieteen periaatetta "älä aiheuta vahinkoa".

On kuultu myös esimerkiksi terveydenhoitoalan taholta tai muualta joitain argumentteja, jotka puolustavat kompromissia tai vaihtoehtoa tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomiselle ehdottaen usein, että niin kutsutut "symboliset" silpomisen muodot – ne vastaavat usein tyyppiä 4 WHO:n luokittelussa – olisivat sallittuja niin kutsuttujen "pahempien" silpomisen muotojen estämiseksi. Tällä argumentilla, jonka End FGM European Network torjuu voimakkaasti, ehdotetaan että tyyppin 4 silpomisen menettelytavoilla ei olisi pitkäkestoisia vaikutuksia naisiin ja tyttöihin. Tämä kiista näkyy myös lainsäädännössä ja raporteissa²¹, joissa tyyppin 4 silpomisen menettelytapoja ei välttämättä pidetä "silpomisena" termin lääketieteellisessä ja juridisessä merkityksessä. Tämä ilmeinen hämärtyminen on myös syynä sille, miksi me suosittelemme voimakkaasti, että raportit, tutkimukset, artikkelit²², lainsäädäntö tai oikeuden päätökset²³ välttävät tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomistyyppien hierarkista luokittelua niiden tyttöjen ja naisiin kohdistuvan, väitetyn vaikutuksen perusteella. Itse asiassa sellaiset termit kuin "vähemmän", "kevyt" tai "kevyempi", "lievä" tai "symbolinen" silpomisen muoto ovat harhaanjohtavia nimityksiä, jotka ovat vaarassa väheksyä kohteena olevien naisten ja tyttöjen terveyttä ja psykologisia tarpeita. Lisäksi

21

The Meringue Project, Endless Beauty
© Jean-Michel Voge & Anna Alexis Michel – France

19 AFP, *Egyptian girl dies during banned female genital mutilation operation*, The Guardian, 31 May 2016 <https://www.theguardian.com/world/2016/may/31/egyptian-girl-dies-during-banned-female-genital-mutilation-operation>

20 UNHCR, *Too Much Pain. The Voices of Refugee Women. Part 2.*, 2014 <https://www.youtube.com/watch?v=MHTx0-kCsdY> (Consulted 8 December 2016)

21 FOLDES, P. & MARTZ, F., *The medicalisation of female genital mutilation*, Forced Migration Review mini-feature, May 2015

22 JOHNSDOTTER, S. & MESTRE I MESTRE R.M., *Female genital mutilation in Europe: An analysis of court cases*, European Commission, DG Justice, 2015 http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/documents/160205_fgm_europe_enege_report_en.pdf

23 The Economist, *Female genital mutilation. An agonising choice*. 18 June 2016 <http://www.economist.com/news/leaders/21700658-after-30-years-attempts-eradicate-barbaric-practice-it-continues-time-try-new?frsc=dg%7Ca>

24 Conseil du Contentieux des Etrangers, *Arrêt n°163 942 du 11 mars 2016 dans l'affaire 153 270/V.*

se ei ota huomioon hetken traumatisoivaa vaikutusta, vaikka mitään kudosta ei poistettaisi tai ei tapahtuisi mitään näkyvää fyysistä muutosta, intiimiä kärsimystä sukuelimiin kohdistuvasta toimenpiteestä, eikä sitä tosiseikkaa, että käytäntö edustaa erästä sukupuoleen perustuvan syrjinnän ja väkivallan muotoa.

II.3 Kieli joka ei leimaa

Tämän kannanoton lopuksi verkosto haluaa edistää voimaannuttavaa, ei-leimaavaa kielenkäyttöä aivan erityisesti mediassa, mutta myös suuren yleisön ja ammattilaisten parissa terveydenhuollon ja politiikan toimijat mukaan lukien. Nämä suositukset ovat saatavina kokonaisuudessaan verkoston kirjoittamassa mediamoduulissa verkkoalustalle Web-knowledge Platform for Professionals [United to End FGM](#), joka julkaistiin helmikuussa 2017.

Mediat ovat avainasemassa tietoisuuden herättämisessä tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen vaikutuksista ja osallistumisessa yleisön näkemyksen ohjaamiseen silpomisen kohteena olevissa yhteisöissä. Median tapa lähestyä tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomista ja muita siihen liittyviä asioita, voi vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen, mikä puolestaan voi olla oikean ja syvällisen tiedon myötä ratkaisevassa asemassa ennaltaehkäisyssä. Median seuraamisella voi myös olla kasvatuksellista merkitystä. Politikassa ja päättäjillä sekä muilla sidosryhmillä on sama vastuu.

Artikkeli tai raportti, joka antaa selviytyjästä positiivisen kuvan ja myös tunnustaa hänen kärsimyksensä laajuuden, herättää yleisön empatian ja tietoisuuden, auttaa selviytyjiä voimaantumaan sekä yhteisöjä ottamaan kantaa silpomista vastaan. Tarinoiden kertominen on vakuuttavaa ja ratkaisevaa selviytyjien inhimillistämiseksi, ja esimerkiksi WHO:n²⁴ tai UNICEFin²⁵ tutkimuksesta peräisin olevat tiedot, oikeudellinen asema ja asiantuntijan neuvot antavat kontekstia ihmisoikeusloukkaukseen ja korostavat lisätoimien tarvetta.

This little light of mine
©Gynelle Leon – October 2015 – UK

Toisaalta inho tai kauhistus, jotka joskus välittyvät alentavilla, impulsiivisilla tai virheellisillä termeillä kuten barbaarinen²⁶, inhottava, hirveä, kuvottava²⁷, julma, teurastus, ällöttävä, perverssi, kauhistuttava, kamala tai muslimi-/islamalainen käytäntö/perinne, voi vieraannuttaa kohteena olevia yhteisöjä sekä heikentää ponnisteluja jäsenien tukemiseksi ja voimaannuttamiseksi ottamaan kantaa silpomista vastaan. Nämä joko median, yleisön tai ammattilaisten joskus hyvässä tarkoituksessa käyttämät termit, edistävät syrjintää yhteisöjä kohtaan.

Vaikkakin saattaa olla vaikeaa tuntea empatiaa sellaisia vanhempia tai sukulaisia kohtaan, jotka haluavat alistaa lapsensa silpomiselle, on olemassa monitahoisia taustalla olevia motivaatioita ja syitä käytännön jatkamisen taustalla sen kohteena olevissa yhteisöissä ja sitä harjoittavissa maissa. Tarkka selvitys asian laajuudesta ympäri maailmaa²⁸, esitys monimuotoisista vaiheista kohti tämän asian ratkaisua sekä

25 WHO (website), *Female genital mutilation. Fact sheet*. February 2016, <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs241/en/> 25 UNICEF (website), *Female genital mutilation/cutting*, February 2016 https://www.unicef.org/protection/57929_58002.html 26 The Economist, *Female genital mutilation. An agonising choice*. 18 June 2016 <http://www.economist.com/news/leaders/21700658-after-30-years-attempts-eradicate-barbaric-practice-it-continues-time-try-new?frsc=dg%7Ca>

27 QUINN, T., *Gardai hunting female 'witch doctor' they believe carried out female genital mutilation on two-year-old girl*, Irish Mirror, 25 September 2016 <http://www.irishmirror.ie/news/irish-news/crime/gardai-hunting-female-witch-doctor-8913332>

28 Tämän artikkelin mukaan *latest UNICEF research of February 2016* ainakin 200 miljoonaa naista ja tyttöä ympäri maailmaa joutuu tätä nykyä elämään sukuelinten silpomisen elinikäisten seurausten kanssa. Esiintyvyys vaihtelee merkittävästi maiden välillä, ja käytäntöä esiintyy eniten joissain Afrikan, Lähi-idän ja Aasian maissa, mutta selviytyjiä ja uhanalaisia naisia ja tyttöjä elää joka maanosassa.

tämän käytännön ymmärtäminen edesauttavat valistuskampanjoiden suunnittelua sekä asenteiden ja käytösmallien muuttumista.

Negatiivinen, syrjivä tai väärä kielenkäyttö tässä kontekstissa tuo mieleen tunteen kulttuurisesta, antropologisesta tai jopa maantieteellisestä toiseudesta, joka vahvistaa stereotyyppisiä ja väärinymmärrystä. Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen on kuitenkin globaali ihmisasia²⁹. Se on yksi naisiin ja tyttöihin kohdistuvan sukupuoleen perustuvan väkivallan muodoista, mikä on universaali huolenaihe. On harhaanjohtavaa kohdistaa keskustelu tämän käytännön kulttuuriseen toiseuteen huolimatta siitä tosiseikasta, että tyttöjen ja naisten silpominen on ihmisoikeusloukkaus. Se heikentää globaaleja ponnisteluja sen lopettamiseksi, vieraannuttaa yhteisöjä ja tekee yhteiskunnat toisilleen vihamielisiksi samalla kun se vie huomion pois käytännön ennaltaehkäisystä sekä naisiin ja tyttöihin kohdistettavasta suojelusta ja huolenpidosta.

Samalla lailla kuvan ei pidä luoda tai vahvistaa negatiivisia stereotyyppisiä. Tällaiset käsitykset välittävät usein ajatusta homogeenisesta, köyhästä ja perinteisestä maalaisyhteisöstä, joka vaalii ikivanhoja

käytäntöjä, toisin sanoen jakaa ”yksipuolisen tarinan”³⁰ silpomisen kohteena olevista yhteisöistä. Pitäisi olla selvää, että tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen ylittää taloudellisia, koulutuksellisia, sosiaalisia ja maantieteellisiä rajoja. Ei esimerkiksi voida väittää, että Somalian tai Egyptin yhteiskunnat olisivat homogeenisiä, ja silti silpominen on lähes universaalia näissä maissa.

Edelleen graafiset yksityiskohdat tai kuvat voivat saada aikaan lisää traumaa, ja niillä on voimaantumisen vastainen, ahdistava tai jopa hyljeksivä vaikutus selviytyjiin. Tämän johdosta hieman sensaatiohakuiset kuvat, jotka esittävät vanhaa naista kädet likaisina ja/tai verisinä ruostuneine instrumentteineen välittää ”yksipuolista tarinaa” ja voi aiheuttaa uudelleen traumatisoitumista ja uudelleen uhriutumista selviytyjille. Tällaiset kuvat myös asettavat keskiöön silpomisen suorittajan tai hygieniaolosuhteet silloinkin, kun raportoidaan selviytyjistä tai käytännöstä yleisesti. Se myös vieraannuttaa yhteisöjä luomalla tunteen kulttuurisesta ”toiseuttamisesta”. Kuitenkin vaikuttavat ja positiiviset kuvat, kuten tässä kannanotossa³¹ esitetyt, voivat edesauttaa luomaan yksimielisyyden tunteen ihmisoikeuksien rikkomista vastaan sekä lasten ja naisten hyväksi.

29 European parlamentin päätöslauselma 14.6.2012 tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen lopettamisesta <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2012-0261+0+DOC+XML+V0//EN>

30 ADICHIE, C., *The danger of a single story*, Ted Talk, July 2009, Oxford (England), <https://www.youtube.com/watch?v=D9lhs241zeg>

31 Nämä kuvat ovat osa End FGM European Network – asiantuntijaverkoston 11 valokuvaaajan tuella 2015 perustamaa valokuvanäyttelyä ”Building Bridges to end FGM”. He pyrkivät esittelemään tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomista vahvalla ja luovalla tavalla. Näyttely kiertää Euroopassa vuonna 2017.

Yhteenveto

Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomiseen liittyvä terminologia

33 Monia termejä käytetään maailmanlaajuisesti, kun puhutaan tai kirjoitetaan tyttöjen tai naisten sukuelinten silpomisesta.

33 Erityisiä termejä sovelletaan silpomisen eri muotoihin.

33 Termi tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen /FGM on kansainvälisen yhteisymmärryksen osoitus tätä käytäntöä vastaan.

Termi tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen/FGM on sekä tietoisuutta herättävä vaikuttamisen väline että työkalu voimaantumiseen ja oman edun valvontaan.

33 Termi tyttöjen ja naisten sukuelinten silpominen /FGM julistaa, että käytäntö on yksi lasten hyväksikäytön muoto, naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa, ihmisoikeusloukkaus sekä sukupuolten epätasa-arvoisuuden ilmentymä.

33A Vieraannuttamisen välttämiseksi on käytettävä kontekstiin soveltuvaa terminologiaa, kun työskennellään suoraan silpomisen kohteena olevien yhteisöjen kanssa ja niiden sisällä.

33 Selviytyjältä (survivor) tai kohteena olevilta yhteisöiltä pitää kysyä, mitä termiä he käyttävät tai suosivat.

3 Voimaannuttava terminologia

33 Valtavirtaista termin *selviytyjä/survivor* käyttö sanan *uhri/victim* sijasta kielen voimaannuttavaksi elementiksi aina kun se on sopivaa.

33 Naiselta tai tytöltä pitää kysyä, mitä termiä hän mieluiten käyttää.

33 Termi *silpomisen kohteena olevat yhteisöt (FGM-affected communities)* välittää ymmärtäväisemmän ja vivahteikkaamman kuvan sekä ymmärryksen tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen vaikutuksesta yhteisöihin kuin neutraalimpi ja kuvailevampi *silpomista harjoittavat yhteisöt (FGM-practising communities)*.

Oikeellisuus

33 Kaikki tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen muodot ovat fyysisesti, psykologisesti ja emotionaalisesti vahingollisia ja ne täytyy kieltää.

33 Silpomisella ei ole mitään terveyshyötyjä.

33 Medikalisoitu silpomismenettely on vähintään yhtä vahingollinen kuin perinteinenkin.

33 Ehdotetut kompromissit silpomiselle vähättelevät tietyn tyyppisten silpomistapojen haitallista vaikutusta naisiin ja tyttöihin.

33 Kiertoilmaisuja ei pidä käyttää, kun viitataan tietyn tyyppisiin silpomistapoihin.

Sensitiivisyys ja leimaamisen välttäminen

-
- 33 Esitä ja käytä täsmällistä tietoa tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomiskysymyksen monitahoisuudesta.
- 33 Vältä tekemästä selviytyjistä objekteja ja passiivisia uhreja.
- 33 Vältä selviytyjän kärsimyksen ja silpomisen hänen terveydelleen ja hyvinvoinnilleen aiheuttamien seurausten vähättelyä tai trivialisointia.
- 33 Vältä graafisia yksityiskohtia niin paljon kuin mahdollista.
- 33 Halventaminen, epätasälliset tai impulsiiviset kommentit voivat vieraannuttaa silpomisen kohteena olevat yhteisöt sekä tehdä tyhjiksi ponnistelut jäsenten tukemiseksi ja voimaannuttamiseksi ottamaan kantaa silpomista vastaan.
- 33 Artikkelia tai raporttia epämääräisesti kuvittavat stereotyyppiset ja graafiset kuvat vihjaavat kulttuuriseen toiseuteen ja voivat hyljeksiä selviytyjiä ja yhteisöjä.
- 33 Graafiset kuvat voi aiheuttaa uudelleen traumatisoitumista ja uhriutumista silpomisesta selviytyjissä sekä vieraannuttaa yhteisöjä.
- 33 Edistä positiivisten, yhdistävien ja voimaannuttavien kuvien käyttöä.
- 33 Korosta sitä, että naisten ja tyttöjen sukuelinten silpominen (FGM) on ihmisoikeusloukkaus ja yksi sukupuoleen perustuvan väkivallan muoto.